

system, and promoting pro-Russian sentiments in the online space. Some, like Wang Fang and Zhou Xiaoping, even personally venture into Russian-occupied areas.

Currently, China's core decision-makers are unlikely to change their stance in the war. As mentioned earlier, China is facing economic troubles with a looming economic downturn, a bursting real estate bubble, severe investor confidence issues, and a rapidly shrinking capital market. Its immediate concern is how to rescue the struggling economy, which undoubtedly requires leveraging Western support. It will not voluntarily worsen relations with the West at this critical juncture.

Still, the Kremlin's repeated manipulation remains highly dangerous. It worsens China's precarious position in the court of international public opinion and narrows the international space China can maneuver in. To use an perhaps inappropriate analogy, the Kremlin's approach is more akin to the lowly act of sexual manipulation where it tries to persuade its victim: "We've come this far; you might as well yield to me, so both our situations can be optimized".

When Chinese decision-makers believe they have completely lost the trust of the West and Ukraine, and when the opportunity cost of not taking a bold action is smaller than the cost of maintaining a difficult posture of neutrality, they may indeed consider taking a decisive action.

Bibliography:

1. 沈志华:《无奈的选择：冷战与中苏同盟的命运1945-1959》,社会科学文献出版社, 2013. Chapter 10, Section 2.

УДК 94 (3)

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-347-0-38>

Біліченко Л. С.

ORCID: 0000-0001-5547-9248

магістр історії, випускник

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

м. Миколаїв, Україна

КИТАЙСЬКО-АМЕРИКАНСЬКІ ВІДНОСИНИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Ключові слова: Китай, Сполучені Штати Америки, дипломатія, міжнародні відносини, співробітництво.

За останні кілька років китайсько-американські відносини стали більш складними. І хоча Пекін і Вашингтон підтримують тісну співпрацю з питань глобальної війни з тероризмом, однак між Китаєм і Сполученими Штатами залишаються фундаментальні розбіжності щодо військових союзів, ролі ядерного стримування, протиракетної оборони, застосування сили та вирішення тайванського питання [1].

Обидві країни продовжують дивитися на цілі та політику один одного з обережністю і навіть з підозрою. За цим слідує дискусія, яка зосереджується на двосторонніх ядерних відносинах з точки зору сприйняття Пекіном ядерної загрози та програми модернізації ядерної зброї [3].

Низка взаємодій на високому рівні з червня 2023 р., здається, провіщає новий баланс у китайсько-американських відносинах. Перепочинок походить не від зменшення тиску з будь-якої сторони, а радше від дипломатичної взаємодії занепокоєння зацікавлених сторін. Правда, цього року адміністрація Байдена лише посилила свої заходи для пом'якшення імпульсу Китаю. У військовому плані США уклали угоду з Філіппінами, надавши чотири американські бази в країні, включно з деякими недалеко від Тайваню та Південно-Китайського моря. Крім того, проект AUKUS для допомоги Австралії з атомним підводним човном також було спрямовано на вплив Китаю в Індо-Тихоокеанському регіоні. Крім того, США представили свою армію допомоги Тайваню вартістю 345 мільйонів доларів – крок, який, безумовно, розлютив би Китай. На стороні технологій США, Японія і Нідерланди досягли угоди про обмеження доступу Китаю до обладнання для виробництва мікросхем, сподіваючись порушити зусилля Китаю створити власні передові чіпи. Дипломатично лідери США, Японії та Південної Кореї пообіцяли вивести тристороннє співробітництво у сфері безпеки на новий рівень, і вони спільно визначили претензії Китаю на Південно-Китайське море як «незаконне». Нарешті, США успішно просували покращення своїх відносин із В'єтнамом, що включав видобуток рідкоземельних елементів, що диверсифікує залежність США від Китаю. Усі ці події відбулися з нав'язуванням США раундів санкцій проти Китаю, які ускладнили підйом економіки Пекіна, що бореться. Відповідно до цього понад 1300 китайських юридичних та фізичних осіб перебувають у списках санкцій США, у результаті чого багато китайських робітників були змушені залишити роботу, а їхні сім'ї сильно постраждали.

Китай не є державою без амбіцій. Нещодавня пропозиція Китайської Народної Республіки щодо реформування та розвитку глобального управління спрямована на зміни поточного глобального порядку, де панує Захід. Тим не менш, час не обов'язково може бути на його боці.

Один відомий китайський економіст вважає, що Китаю може знадобитися десятиліття, щоб вирішити нерозв'язні проблеми в реальному житті. Ще один фактор, який може перешкодити Китаю в довгостроковій перспективі, – зменшення його населення. Зі зменшенням населення може спостерігатися зниження попиту на товари і послуги, що негативно вплине на бізнес та економічне зростання.

Враховуючи безсумнівне роздратування та невпевненість Китаю на даний момент, зростає стимул для стратегічного протистояння зі США, яке Китай вважає найбільшою перешкодою на своєму шляху до відновлення. Адже колишня стратегія китайського лідера Ден Сяопіна – «Тримайся тихо та чекай» – спирається на дві неявні умови. По-перше, невидимість можна обміняти на дружнє міжнародне середовище. По-друге, має бути міцне очікування того, що китайська економіка розвиватиметься задовільними темпами. Наразі жодна умова не виконується, але вона є помітною, через що Китай все ще утримується від авантюристичних дій, які б переступили лінію Вашингтону. По-перше, сьогодні Китай не надав прямої військової підтримки у війні Росії проти України. По-друге, Китай не проводив військових кампаній на спірних територіях, зокрема в Південно-Китайському морі та на Тайвані. Навпаки, Китай зайнятий дипломатичною взаємодією з Вашингтоном, щоб принаймні стабілізувати двосторонні відносини.

У червні Ентоні Блінкен став найвищим чиновником США, який відвідав Китай за останні п'ять років. Незважаючи на те, що подробиці переговорів не розголошувалися, обидві сторони погодилися, аби був досягнутий прогрес в окремих питаннях. Виявилось, що поїздка Блінкена була лише початком серії зустрічей на високому рівні. Наступного місяця відбулося ще два візита високопоставлених офіційних осіб США, які відвідували Китай. Міністр фінансів Джанет Єллен встановила особисті стосунки зі своїми китайськими колегами та відкрила двері для більш частих контактів на рівні персоналу. Розвиваючи її візит, США та Китай створили дві робочі групи, які зосередилися на економічних та фінансових питаннях. Тоді як Джон Керрі відновив призупинений кліматичний діалог між США та Китаєм [4]. Річ у тім, що минулого року через обурення Китаю візитом тодішнього спікера Палати представників США Ненсі Пелосі на Тайвань Китай припинив двосторонні переговори зі США щодо зміни клімату. Візит Керрі показує, що Китай і США готові перегорнути сторінку на торішній дипломатичній суперечці. У серпні 2023 р. візит міністра торгівлі США Джині Раймонда до Пекіна також призвів до щось відчутного: США і Китай створять робочу групу між міністерствами торгівлі [1].

Крім того, міністр закордонних справ Китаю Ван зустрівся з радником Білого дому з національної безпеки Джейком Салліваном на Мальті у вересні 2023 р. Повідомлялося, що дві сторони провели відверті, предметні та конструктивні переговори. Також у вересні Блінкен зустрівся з віце-президентом Китаю Хань Чжен у Нью-Йорку в кулуарах Генеральної Асамблеї ООН [4].

Таким чином, У 2023 р. намітився прогрес у китайсько-американських двосторонніх відносинах. Протягом червня-вересня 2023 рр. ряд високопосадовців США відвідали Китай з дипломатичними візитами. У результаті чого уряди домовилися про створення двох робочих груп, які зосередилися на економічних та фінансових питаннях, а також відновленні призупиненого кліматичного діалогу між США та Китаєм. У майбутньому планується створення робочої групи між міністерствами торгівлі.

Література:

1. Arendse Huld. US-China Trade in Goods Hits New Record in 2022 – What Does it Mean for Bilateral Ties?. China Briefing. 2023. URL: <https://www.china-briefing.com/news/us-china-trade-in-goods-hits-new-record-in-2022-what-does-it-mean-for> (date of application: 01.11.2023).

2. Jason I. McMann and Scott Moskowitz. US-China Relations Barometer: On Both Sides of the Pacific, a Grim Outlook Prevails. Morning Consult. 2023. URL: <https://morningconsult.com/us-china-relations-barometer/> (date of application: 01.11.2023).

3. Report Part Title: Sino-U.S. Relations: Report Title: Nuclear Challenges and Policy Options for the Next U.S. Administration James Martin Center for Nonproliferation Studies. 2008. URL: <http://www.jstor.com/stable/resrep09899.14> (date of application: 01.11.2023).

4. Xiaheng Derek. Opinion – A New Balance in Sino-US Relations? URL: <https://www.e-ir.info/pdf/102992> (date of application: 01.11.2023).